ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 28. apríla 2010

o spoločnej výskumnej programovej iniciatíve Zdravým stravovaním za zdravý život

(2010/250/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 181 ods. 2,

keďže:

(1) Zdravie občanov je základným faktorom rastu a prosperity Únie.

(2) V posledných troch desaťročiach došlo k dramatickému nárastu úrovne nadváhy a obezity u obyvateľstva Únie, najmä u detí.

(3) Trend zlého stravovania a nízkej telesnej aktivity u obyvateľstva Únie sa zhoršuje.

(4) Narastá výskyt množstva chronických ochorení, ako sú kardiovaskulárne choroby, vysoký krvný tlak, cukrovka typu 2, mŕtvice, určité druhy rakoviny, poruchy pohybového ústrojenstva a dokonca aj rad porúch duševného zdravia.

(5) Ak by sa odstránili rizikové faktory súvisiace s bežným životným štýlom, okrem iného aj rizikové faktory súvisiace so stravovaním, mohlo by sa predísť 80 % prípadov srdcových ochorení, mŕtvic a cukrovky typu 2 a 40 % prípadov rakoviny.

(6) Rada pre konkurencieschopnosť na svojom zasadaní 3. decembra 2009 uznala iniciatívu Zdravie, výživa a prevencia ochorení súvisiacich so stravovaním (názov navrhovatelia neskôr zmenili na názov Zdravým stravovaním za zdravý život) za oblasť, v ktorej by sa spoločným programovaním vniesla veľká pridaná hodnota do súčasného roztrieštěného výskumného úsilia členských štátov. Preto prijala závery, ktorými uznala potrebu začať spoločnú programovú iniciatívu na túto tému, a vyzvala Komisiu, aby prispela k jej príprave. Rada takisto znovu potvrdila, že spoločné programovanie je proces, ktorý vedú členské štáty a pri ktorom Komisia pôsobí ako sprostredkovateľ.

(7) Spoločné programovanie výskumu v oblasti výživy a zdravia by znamenalo koordináciu výskumu vplyvu životného štýlu a stravovania na zdravie, čím by sa významne prispelo k vybudovaniu plne funkčného európskeho výskumného priestoru v oblasti prevencie ochorení súvisiacich so stravovaním a k posilneniu vedúceho postavenia a konkurencieschopnosti výskumnej činnosti v tejto oblasti.

(8) S cieľom zabezpečiť efektívnosť spoločného úsilia členských štátov v oblasti výživy a zdravia by členské štáty mali vytvoriť a vykonať strategický výskumný plán na základe spoločného prístupu k prevencii ochorení súvisiacich so stravovaním.

(9) S cieľom zabezpečiť účinné riadenie spoločnej akcie, ktorá sa má zrealizovať, by členské štáty mali vytvoriť spoločnú riadiacu štruktúru s mandátom na stanovenie spoločných podmienok, pravidiel a postupov spolupráce a koordinácie a na monitorovanie vykonávania tohto strategického výskumného plánu.

(10) S cieľom dosiahnuť ciele stanovené v tomto odporúčaní by členské štáty mali s Komisiou spolupracovať na preskúmaní možných iniciatív Komisie na pomoc členským štátom pri vypracúvaní a vykonávaní tohto strategického výskumného plánu.

(11) S cieľom umožniť Komisii informovať o tejto záležitosti Európsky parlament a Radu by členské štáty mali Komisii pravidelne podávať správy o pokroku dosiahnutom v tomto spoločnom programovaní,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členským štátom sa odporúča vypracovať spoločnú víziu v súvislosti s tým, ako spolupráca a koordinácia v oblasti výskumu na úrovni Únie môže pomôcť pri zlepšovaní prevencie ochorení súvisiacich so stravovaním.

2. Členským štátom sa odporúča vypracovať strategický výskumný plán so stanovením strednodobých až dlhodobých potrieb a cieľov výskumu v oblasti prevencie ochorení súvisiacich so stravovaním. Tento strategický výskumný plán by mal obsahovať plán vykonávania so stanovením priorít a časových lehôt a s určením akcií, nástrojov a zdrojov potrebných na vykonávanie uvedeného strategického výskumného plánu.

3. Členským štátom sa odporúča zahrnúť do strategického výskumného plánu a plánu vykonávania tieto akcie:

   a) určenie a výmena informácií o príslušných národných programoch a výskumných činnostiach;

   b) určenie oblastí alebo výskumných činností, v ktorých by koordinácia, spoločné výzvy na predkladanie návrhov alebo zlúčenie zdrojov boli prínosom;

   c) výmena informácií, zdrojov, najlepších postupov, metód a usmernení najmä pri vytváraní veľkých kohort a klinických štúdií;

   d) vymedzenie postupu (vrátane kritérií kvality) výskumu, ktorý sa má v oblastiach uvedených v písmene b) vykonávať spoločne;

   e) kde je to vhodné, spoločné využívanie existujúcej výskumnej infraštruktúry alebo vyvíjanie nových nástrojov, ako sú koordinované databázy, biobanky alebo modely na účely extrapolácie údajov na ľudí;

   f) exportovanie a šírenie poznatkov, inovácií a interdisciplinárnych prístupov a zabezpečovanie účinného využívania výsledkov výskumu s cieľom posilniť európsku konkurencieschopnosť a tvorbu politiky;

   g) povzbudzovanie a podporovanie užšej spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom spolu s otvorenou inováciou medzi rôznymi podnikateľskými sektormi;

   h) vytvorenie siete existujúcich stredísk, ktoré sa špecializujú najmä na vedu o spotrebe, výživu a spracovateľské technológie.

4. Členským štátom sa odporúča vytvoriť spoločnú riadiacu štruktúru v oblasti prevencie ochorení súvisiacich so stravovaním s mandátom na ustanovenie spoločných podmienok, pravidiel a postupov spolupráce a koordinácie a monitorovať vykonávanie tohto strategického výskumného plánu.

5. Členským štátom sa odporúča spoločne vykonávať strategický výskumný plán vrátane vykonávania prostredníctvom národných výskumných programov alebo iných národných výskumných činností.

6. Členským štátom sa odporúča spolupracovať s Komisiou s cieľom preskúmať možné iniciatívy Komisie na pomoc členským štátom pri vytváraní a vykonávaní uvedeného strategického výskumného plánu a s cieľom koordinovať spoločné programy s inými iniciatívami Únie v tejto oblasti.

7. Členským štátom sa odporúča pravidelne podávať Komisii správy o pokroku dosiahnutom v tejto spoločnej programovej iniciatíve.

V Bruseli 28. apríla 2010

Za Komisiu

Máire GEOGHEGAN-QUINN

členka Komisie